

En dramatisk hendelse fra mai 1940

Min søster hadde fått betennelse i øynene, og måtte til sykehuset i Bodø. Legen hadde kontor i Nordfold, og han måtte med skyssbåt ut til folket omkring i kommunen. Det var mest sannsynlig han som hadde beordret mine foreldre til å ta min søster med til Bodø sykehus for behandling.

Veien til Bodø var ikke ferdig bygget, og da måtte det bli skyss med båt dit. Jeg vil anta at det var min far, Magnus, og hans bror, Ingvald, som gikk til Bodø med motorbåt, en tur på omkring 8 timer en vei. Min søster ble innlagt med en gang, og det var overlege Nils Friis som behandlet henne.

Dramatikken begynte ganske snart, og min søster, som den gang var 6 år, husker at hun ble tatt med ned i kjelleren på sykehuset når alarmen gikk, noe som skjedde flere ganger. En del av sykehuset ble også skadet, og hun husker at det var masse knust glass. Det er vanskelig å tidfeste nøyaktig dato for dette, men mest sannsynlig kunne det være like før 27 mai, da Bodø ble bombet.

Etter at min søster hadde vært der i noen dager, begynte krigssituasjonen å bli veldig alvorlig, og da måtte mine foreldre få hentet henne hjem fra sykehuset. På den tiden var det få biler, og veien til Mørsvikbotn var ikke ferdig, så uansett så gikk det ikke an å kjøre. Min far var ikke rådvill, så han begynte å gå mot Bodø. Først til Bonåsjøen, hvor han fikk skyss til Røsvik. Fra Røsvik fikk han sitte på med en lastebil til Fauske, og når han kom dit var situasjonen dramatisk, med flere hus som var skutt i brann. Engelske soldater kom fra Saltdal og skulle videre til Bodø, og man antar at det var derfor tyskerne var så aggressive omkring Fauske.

Min far fortsatte sin ferd på beina utover mot Bodø, og på turen mot Holstad stoppet det en motorsykkkel ved siden av han. En meget hyggelig mann spurte hvor min far skulle, og da han hørte at han var på tur til Bodø, fikk han sitte på med han. Mannen skulle ikke lenger enn til Holstad, der han bodde, men han ble grepet av pappas fortvilelse, og kjørte pappa helt frem til Bodø for å hente min søster på sykehuset.

I Bodø var situasjonen veldig dramatisk, og mannen måtte gjemme motorsykkelen i skogen i Rensåsen like ved sykehuset, der han også ble sittende i skjul.

Min far hadde et viktig ærend ned til byen, og mens byen ble bombet, måtte han springe fra hus til hus for å gjemme seg. Et av husene ble bombet rett etter at han hadde gjemt seg bak det, og det var nære på at han ikke ble drept. Til slutt kom han frem til sykehuset og fikk hentet min søster.

Nå begynte en farefull ferd videre, og min søster husker at de flere ganger måtte kjøre av veien for å gjemme seg på turen innover til Holstad.

Denne mannen med motorsykkelen måtte være en usedvanlig hyggelig mann for han tok de med hjem, og de fikk overnatte der. Min søster husker at det var et

stort hus, og at det var to eldre damer som bodde der. Hun husker også at hun fikk fem kroner hos den eldste av disse to. Fem kroner for et barn var en stor kapital på den tiden, og dette sier mye om hvor snille disse menneskene var. Dagen etter kjørte han dem begge på motorsykkelen til Røsvik, og nå klarte de seg alene resten av turen. De ble skyssset med båt til Bonåsjøen, og så måtte far min bære min søster på ryggen resten av turen hjem til Mørsvikbotn, 16 km. Veien var delvis ferdig, men ikke kjørbar, og da var det ingen annen råd enn å bruke føttene.

Jeg har tatt kontakt med etterkommerne til mannen med motorsykkelen, og jeg ble akkurat som min far og søster den gang i 1940, tatt svært godt i mot. Mannen med motorsykkelen døde tidlig, og i dag 78 år senere, så er det kun denne gjenfortellingen som holder liv i historien. Det var svært hyggelig og også overraskende for meg at denne mannens etterkommere fremdeles bor der, men det store Nordlandshuset er erstattet med et nyere stort hus som står der i dag.

Til å skrive denne historien har jeg fått hjelp av min søster, og også en av mine brødre. Noe er gjenfortalt av min far til dem, resten husker min søster som opplevde dette.

Min historie gir bare et lite bilde på hvor dramatisk det var i maidagene 1940, og hvor vanskelig det ble da krigen etter hvert kom nærmere.

28. mai 2018

Jarle Pettersen